

حيات

میانہ دانشیہ ... دنیا دہا ہونہ حیات قاتلم ...

نچہ -

نفسی ہربرہ 15 غروشمہ .
سنہ لکی پوسٹہ ایلہ 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

اوتہ - اعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسہ
مراجعت ایڈیلر .
یازی ایشارنک مرجعی آنقرہ مرکزیدر .

ادارہ مرکزی :
آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی یاشدہ کی دائرہ
استانبول بوروسی :
استانبول دہ ، آنقرہ جادہ سندہ 87 نومرودہ
دائرہ مخصوصہ

صای : 85

آنقرہ ، 12 تموز ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبہ :

اسکی تاریخ اثر لرمزی یا قالمی ؟

مؤلفلری « نک » مورخلر « قسمندہ بو جنس تاریخی اثرلرک قابطاسلاق بر فہرستی تنظیم ایتمش اولدینی کبی ، « فرانچ باینگفر » دہ 1927 دہ انتشار ایدن « Die Geschichtsschreiber der Osmanen und ihre werke » آدی اثرندہ بو خصوصہ دہا اطرافلی معلومات ویرمشدر . بالخاصہ اون بشنجی عصر صوکلرندن باشلایہرق ، بو جنس تاریخی اثرلر مزاولدقہ مبذول و قیمتیلدر . ہنوز یوزدہ بشی بیلہ تدقیق ایدیلہین بو اثرلر آراسندہ ، ہلہ سیاسی وعسکری تاریخ اعتباریلہ فوق العادہ مہم محصوللر واردر . دین تاریخی ، حقوق تاریخی ، اقتصاد تاریخی ، لسان و ادبیات تاریخی ، خلاصہ مدنیت تاریخنک بوتون شعبہلری حقندہ دہ یوزلر جہ منبع کتبخانہلر مزردہ او یوقلا یور . بونلری ، بو کونکی اوروپا تاریخنچیلری کبی ، اکیکی اصوللرلہ اینجہ دن اینجہ بہ آرایہ جق و بویلہ جہ تورک ملتک اسکی حیات ومدنیتی میدانہ قویاجق آداملر مز مع الاسف جوق محدود! .. چونکہ بویلہ برایشہ کیریشہ بیلیمک ایچون ، بو کونکی تاریخ اصوللری لایقہ بیلوب تطبیقہ مقتدر اولمق ، یعنی تمامیلہ « آوروپائی » بر عرفانلہ ، اوروپائی بر ذہنیتلہ مجہز بولونمق ، و حیاتی بو مساعیہ وقف ایتمک لازمدر .

اسکی مؤلفلرمزی کاملاً « دالقاووق » عد ایتمک دہ دوغرو بر مطالعہ دکلد . شہنامہ جیلر ، وقعہ نویسار ، وقایعی پادشاہلرک کیفنہ کورہ یازمغہ مجبور ایدیلر . فقط اونلرک خارجندہ برچوق آداملر واردرکہ ، دولتک ادارہ سی حقندہ ، رجال دولت حقندہ ، حتی دوغرو دن

شکایتہ حقمز یوقدر . اودورلر حیاتنک عمومی تلقیلری ، تاریخی اثرلر مزدن بویوک بر قسمندہ « فنبر ادبیات » ماہیتندہ قالمہ سنی انتاج ایتشد . اولہ تاریخی اثرلر مز واردرکہ ، مؤلف اورادہ اک آز تاریخی حادثہلرہ اہمیت ویریر ؛ فقط بدیع و بیان قاعدہلرینہ ، ناشنیدہ سجعلرہ ، سلطنت شانہ مخالف قیدلرک طینہ ، قصیدہ جیلکہ ، ادعیہ مأثورہ رعايت ایدر . لکن مأخذلر و وثیقہلر ، اونلرک قیمتی ، وقعہلرک صحتی حائز اہمیت دکلدز . ایشتہ بونک ایچیندرکہ ، خواجہ سعدالدین ، منظوم بر عثمانلی تاریخی یازمش اولان « حدیدی » دن بحث ایدرکن ، اونک اک بویوک قصوری اولارق « دلکشا تعبیرہ قادر اولمادیغنی » سویلر . صوکر پادشاہلرک بالذات تعین ایتدکری شہنامہ جیلرک ، وقعہ نویسارک ، حادثاتی غایت طرفکیرانہ بر صورتدہ ضبط ایتد . کلری پک طبعیدر . آنجاق ، بواک طرفکیرانہ اک دالقاووقجہ یازیش اثرلرک بیلہ « تاریخی منبع » اولمق اعتباریلہ اہمیتلری انکار ایدہ مہیز . تاریخنک بو کونکی اصوللرینہ واقف بر مورخنک الندہ ، او « خام مادہلر » پک اعلا ایشہ یارار .

جلال نوری بک ، غالباً وقعہ نویسارک مطبوع اثرلری نظر اعتبارہ آلاق ، اسکی تاریخی منبعلرمزک آنجاق یاقلمغہ یارایہ جق قادر اہمیتسز و معناسز اولدغنی ادعا ایدیور . حالبوکہ اسکی عثمانلی ادبیات تاریخہ سی ، یالکیز بزم تاریخمزی دکل ، مناسبتدہ بولوندیغمز بر جوق ملتک تاریخنک دہ تیزر ایدہ جک بر ماہیت و اہمیتدہ در . بروسہ لی طاہربک مرحوم ، « عثمانلی

جلال نوری بک « فاتحہ یاوز حقندہ محاکمہ » نامیلہ « اقدام » دہ نشر ایتدیکی ایکی مقالہ دہ بر مقدمہ قیلندن ، اسکی تاریخی اثرلر مزدن دہ بحث ایدہرک اونلر حقندہ پک شدتلی بر حکم ویریور :

« مورخلر قافلہ سنک صوکلندہ فقط اہمیت اعتباریلہ باشندہ بولونان نامق کال دہ داخل اولدینی آوزرہ ، بو جماعت ، تورک ملتلی « ضلالتہ سوق ایتمش ، اوندہ کی محاکمہ قابلیتلی « کورلہ تمشد . یازید میدانندہ بوتون بو « کتابلرمزی یاقسہلر ، ذرہ جہ تأسف ایتیمہ جکم . ہیچ اولماز سہ بوندن صوکر « محاکمہ مزی قورتاریرز . - بو کتابلر آنجاق « مؤلفلرینک جہلی حقندہ بر فکر ایدینک ایچون « اوقونہ بیلیر ؛ اگر بوغایہ اولماسہیدی بوتون « بو کتبخانہلری آتشدہ یاقق اقتضا ایدردی . « بونلر انسانی اغفال ایدر ، ہلہ علم وعرفاندہ « تجربہلری اولمایانلر صاپتیر .

سادہ بر « اسلوبی » ویر « مفکورہ جی » اولان « نامق کال » ی تاریخنچیلر آراسندہ صایق ہیچ دوغرو دکلدز . تاریخی اثرلر براقتش اسکی وقعہ نویسارہ ، شہنامہ جیلرہ ، تاریخنچیلرہ کلنجہ ، بولری کاملاً « خواجہ سعدالدین » صنفہ ادخال ایتمک دہ قابل اولماز ؛ ہر اثر وہر محرر آیری آیری تدقیق ایدیلہرک اوکا کورہ بر حکم ویریلک لازمدر .

اوزون عصرلر دنیا نک ہر طرفندہ ادبی برنوع کبی تلقی اولونان تاریخنک ، اسکی عثمانلی حیاتندہ علمی برتلقیہ مظهر اولمامہ سندن دولای

آزادی و یمن

شاللی ناکجیانی

محرری : آندره موروا

برنجی قسم

X

هوغ نه ایدی

ماذونیتی بیتوبده هوغك يورقه ، آووقانك یاننده کی وظیفه سی باشنه عودتی ایجاب ایدنجه دنیانك نه باشقه برطرفنده ، نهده ایدیورغده برایشلری اولان شللی ایله هاریت اونکله برابر کیتمکله قرار ویردیلر . اوکلرینه بسط ، فقط ضروری کوزوکن برجیات پلانی یاییلیوردی . هپ یانلرنده بولمه سنی ایستدکاری دوستلرینك آتقی برقاچ آی قالان چراقلتی دوره سنك ختامنه قدر یورقه اوطوره جق ، صوکره اوچی بردن لوندیره کیده جک وبتون عمرلرینی یازمقله ، بربرلرینه کتاب اوقومقله کچیره جکوردی .

هاریتی فضله یورماقی ایچون کندیلرینه مخصوص برآراهه کیرالادیلر . یولک ایکی طرفنده ده برآراهه تارلاسندن صوکره بر پانجار تارلاسی کوزوکیور وبتون صوکره ینه برآراهه تارلاسی کلیوردی . هاریت :

— پکی اما آریه نه رده ؟ پانجار هانکیسی ؟ دییه صوریوردی .

شللی بوکا اوفکله ایله جواب ویرردی :

— آه ! شهر قیزی !

مستیزی هوغ کوشه سنه چکیلش ، کندی کندیته ، بو قدر بیوک برزراعت عالمی اولان حکیم ایدومه نك تلیدینه بوایشلری ناصل اولوبده ده ائی اوکرتمدیکنی دوشونیوردی .

بو اوزون سیاحت بر طاد ویرمک ایچون هاریت یوکسک سسله « تله ماق » اوقومقده دوام ایدیوردی . شللی اوزون اوزون ایچی چکوب صوراردی : « سوکیلی هاریت ، هپسنی اوقومق لازمی ؟

— اوت ، مطلقا .

— بر آزجق آتلیه مز میسکز ؟

— خایر ، قابل دکل .

ایلك قوناق یرنده شللی غیب اولدی . اونده اوتهدن بری بویه تله لفر (1) کی کوزدن نهان اولیویرمک خاصه سی ، انسانی حیرته دوشورن بو قدرت واردی . هوغ اونی نهایت دکر کنارنده بولدی ؛ شللی محزون محزون غروبی سیرایدیوردی . یورق ذرحال ، هم شدید بر صورتده فنا سنه کیتدی . شالک قدیم مرکزینك السهیات ، قانون و نظام اوزرینه قورولش عظمتی اونی متحسبس ایده مردی . اوراده ، اوطورمقی ایچون آتقی سفیلانه بر قاچ اوطه بوله بیلدیلر . شللی : « بوراده قاله مایز » دیدی .

فقط کیده بیلک ایچون پاره لازمدی . قوقیلده کیدوب آچیق ، صاغلام دوشونجه لی کیمسه لرك حامیسی اولان مرد قلبی قبودان پیلقولدی کورمکه قرار ویردی . اوراده میس هیچنری ده کوره بیه جکدی ؛ میس هیچنر بلکه اونکله یورقه کلکه ده راضی اولوردی ؛ هاریت آلزانك کله سنی ده ایستیوردی . شللی لوندردن کچرکن اونی ده کتیره جکدی . بویه جه روحنك همشیره لری ایلك دفعه اوله رق بر آراهه طویلانه جقلردی .

پوسته آراهه سنه ینوب کیتدی ؛ هاریت تله هوغ یالکز قالدیلر . بو عجیب وطاطلی بروضعیتدی . اونلر ، بویا بانجی شهرده ایصیز بر آطه ده کی سربستدیلر ؛ هاریت ده بو قدر کنج و بو قدر خوش صحبت بر آرقداشله « عالمه اویونی » اوینامقدن ذوق آلیوردی . هوغك مستیزی طوری اونی پک اکلندیورر وشللینك آتشین جدیتی ایله بر تضاد تشکیل ایدیوردی ؛ معافیته هاریت ، قوجه سنك اوجدیتنه فوق العاده

[1] اسقاندیناویا خرافاتنده هوا ، آتش ، طوپراق ، الخ . بریلری .

حیراندی . هوغ اوکا کرک ایدیورغده ، کرک سیاحت اثناسنده جیهه کارانه سوزلر سویله مشدی ؛ کنج قادین بونی هیچ ده کولنج بولیوردی . پرسیده دایما بر « معلم » حالی واردی ؛ هاریت نه بتون بیلدکارینی او اوکرتمشدی ؛ اونك خطالرینی جدی بر طورله تصحیح ایدر واونك بتون قابلیتنی بیلیردی . هوغ ایسه هر شیتی تقدیر ایدیوردی . هاریت ك البسه لرینه ، هر کون صاچنی ناصل طارادینغه دقت ایدردی . تله ماق ، هاریت ك سسنی مدح ایدرک دیکلردی . دایما کیفلی ایدی . بو ، پک خوش برشیدی .

هوغك حالت روحیه سی بوسبوتون یاشقه وجوق ده آرز صاف ایدی . شللینك کندیسی ایله یالکز بر اققده اصلا محذور کورمدیکی ووستبروق عالمه سنك بلکه بتون قیود اخلاقیه رعایتی تأمین ایده جک بر تربیه ویرمدیکی اودلبر قیزک یاننده بتون کونلرینی کچیرمکه باشلانجه چابوجاق اوکا قارشی ایچنده قوتلی بر آرزو طویدی . اول کندی کندیته بودوشونجه نك منفور برشی اولدینگی وشفقتله سودیکی بر دوستك قاریسنك کندیسی ایچون بر قادین اوله میه جغنی سویلیدی . فقط ذکا بر میانه جیدر ؛ هوغك آتشین اولان ذکاسی ده ، هر زمان اولدینگی کی ، اونك هیجانه کلش طبیی حسلرینه خدمته باشلادی .

هوغ کندی کندیته : « شللی اونی نیم قولرم آره سنه آتیورسه ، قباحتمی ؟ دیوردی . اوندی بویه بر خارقه بولنان بر آدمک بتون کونلرینی فضیلت حقنده مکتوبلر یازمقله کچیرمه سی عقلی ایشیمیدر ؟ بر خارقه ، چونکه بوقیز پک جاذب برشی . یورق سوقاقلزندن کچرکن ، الک متعصبلر بیه نجره یه قوشوشیور... ذاتاً شللی اونی سویورمی که ؟ اوکا شفقتلی ، فقط اولدجه استخفافکار بر حامی طوری ایله معامله ایدیورکه بونده پک حق سزدکل... هاریت نه درکه ؟ برقهوه جینك قیزی ... انساندن اوله پک قاچاماز . »

اونی طانیه لیدن بری قفاسنده ، بر برینه ضد ایکی فکر آره سننده بر مجادله واردی . هوغ دوستنك جسارت اخلاقیه سنه ، آچیق اوزلیلکنه ، آتشین صداقتنه حیراندی . اورو حك صاف و امثالسز بر الماس اولدینغه قاعدی ؛ فقط ذکاسنك « مزاجی » جهتی ده او شدتلی و مبالغه کارانه سوزلرده کی ، دایما بوشنه چالیشان هیجانی فعالیتده کی کونلرینکی ده کوزدن قاچیرمایوردی . اوقسفورده ده اوصاری بوقله لی دون کیشوتك تحصیلی قوتلی ، علوم ادبیه یه واقف و آلاچی سانشوسی اولش ؛ اونکله برابر مدهش یل دکرمنلرندن طباق یمش ایدی . دوستلرینك ایلك کونلرنده وادیورغده تکرار بولوشنجه یه قدر حیرانلق حسی غلبه چالیش ، استهزا مظفر رقیی اوزرنده بلیرسز وطاطلی بر عکس بر اققله اکتفا ایتش ایدی . فقط شیمدی ال برلکی اولان بر احتراصدن یکی بر آتش آلان استهزا محسوس بر صورتده بویوردی .

شللینك کیتدیک ایلك کون هوغ ، یازیخانه دن چیققدن صوکره ، ایرماق کنارنده کزدیرمک اوزره هاریتی آلفه کیتدی . اوکا مفتونیتله باقیوردی و بر جوق دلجه سوزلر سویلیدی . هاریت قوجه سنندن بحث ایدیور واولا کندیسی کورمک ، ثانیاً سوکیلی آبلایسی الیزای ده برابر کتیره جکی ایچون اونی صبر سز لقله بکلدیکنی آ کلاتیوردی . « کوره جکسکز ، الیزا پک کوزلدر ؛ کوزل سیاه صاچلری واردر ؛ چوق عقلیدر .. بکا ، حیاتك اک مهم آنلرنده هپ او یول کوستردی ...

— دیمک که سزک حیاتک زده مهم آنلر اولدی ، کوچوک قیز ؟

هاریت مکتبه ، چکدیکي محنتلردن ، ازدواجندن بحث ایتدی ؛ برمدت ذهناً خاطره لرینی تعقیب ایدوب صوصدی ، صوکره صوردی :

— اتخاره نه دیرسکز ؟ سز هیچ کندیکیزی وورمنی دوشونم دیکیزی ؟

هوغ :

— اصلا ، دیدی ؛ امید ایدرم که سزده دوشونم دیکیز .

— بن دوشوندم ؛ همده پک صیق ... مکتبه ایکن بیه کیجه ، کندی

اولدير مك نيتي ايله يتاغمدن قالديغيم اولوردى. پنجره دن باقاردىم ... آيه، ييلديزلره، اويويان طلبه يه وداع ايدردىم ... صوكره ينه ياتار، اويوردىم.

بويله بربرلر ينه ايجلرينى دوكره كزىمكده دوام ايتديلر، صوكره اوره دونوب چاي پيشيرمه باشلاديلر، بوچاي پيشيرمه مراسمنده هوغ دائىما چوق تحفلى ايدردى. و صوكره هاريت يوكسك سسله كتاب اوقومنى تكليف ايتدى. هوغ، هاريتك او آقشام نه اوقودىغنى بردورلو آكليهمادى؛ هاريت اوطه سنه چكىله جكي زمان «الله راحتق ويرسين!» ديركن هوغ كندى كندينه: «نم بوكجهم راحت كجه بيليرى؟» ديه دوشوندى.

ايرته سى صباح اونى كورور كورمن، دليجه سوديكنى سويلدى. هاريت بيوك برناتر واغبرار حس ايتدى. دها اون آلتينسنده كي بو قيز ياشنه كوره كنديسنى اى مدافعه ايتدى. شلليدن، فضيلتدن بحث ايتدى: «بو حر كترك تويلر اوزر برىجى برشى اولديغنى كورميورميسكز؟ برسى بنى سزك حمايه كزه توديع ايتدى؛ سز، اونك امنيتنى سؤاستعمال ايديورميسكز ... فقط امين كه سز دها شيميدىن ايلشديكز ... بكا بوندىن بردها بحث بيله ايتهمكزى استرحام ايدردىم ... حتى، سزه اوقدر امنيتى اولان، عادتاً ايمان ايدن شللى ي متاثر ايتهمك ايجون، كنديسنه برشى سويله ميه جكم.»

حرارتله سوز سويليوردى. اعلان عشق، كوزل برقادين ايجون اعلان حرب كيدير، اى عسكرده جنكدن قاچاز. قهرمان هاريت غلبه چالدى؛ هوغ، اوصلى اوطوره جفنى وعد ايتدى.

آقشام يازيخانهدن دونديكى زمان ميندر ك اوزرنده، هاريتك ياننده قوزغونى سياه صاجلى، موم كى بياض بكزلى، بر بار كبرى آكديران اوزون بويلى برقادين كوردى. هاريت: «هوغ، ديدى، آبلام ايلزا ... ايشته كلدى؛ بنى نه قدر سوينديردى، دكلى؟ ... ايلزا، ايشته شللىنك سزه صيق صيق بحث ايتديكى صميمى دوستمز هوغ.»

ايلزا خشين بر طورله باشنى اكدى. هوغ: «سزك شللى ايله برابر كله جككزى ظن ايديوردم، ديدى.

ايلزا:

— او! ديرنو! (1) ديدى وهاريتله قونوشمه سنه دوام ايتدى؛ هوغله هيچ مشغول اوليوردى. او اوده بويله بر معامله كورمكه هيچ ايلشماش اولان هوغ ايجندن: «ايلزا ديدكلى بومى؟ ديدى. فوق العاده چيركين ويياغى بر قادين ... هاريتله باش باشه قونوشه جقدق؛ بوكلوب مالم اولدى ... كيم بيلير؟ بويله اوله سى بلكه دها اى ... فقط هر حالده انساني حياتدن نفرت ايتديره جك برشى ...» يوكسك سسله سوردى: «سو كيلي هاريت، بوكون چاي ايجيلميورمى؟» صوكره ايلزايه دونوب نزاكتله: «چاي ايجزميسكز، ميس وستبروق؟» ديدى.

ايلزا:

— او! ديرنو! ديدى.

— ياسز، هاريت؟

— بنده ايجميورم.

هوغ بوينى بوكوب چاينى كندى پيشيردى وسسنى چيقارمدهن يالكز باشنه ايجدى.

او آندن اعتباراً او او، هوغ ايجون تحمل ايدلز برشى اولمشدى. ايلزا قوماندانى الله آلمش، دها طوغرىسي استرداد ايتمشدى. هاريت، بتون چوقولغى مدتجه اداره ايتش، صوكره شللى يه آنجق، ازدواجه لازم كلن برقاج هفته ايجون بر اقمشدى؛ شيمدى او عائله نك ايجنه، كيسنه كيرن بر قبودان كى عودت

ايدور، ديركه كندى بايراغى چكيور واوراده باشقه بر افندى بولماسنه تحمل ايدهميه جكنى كوستيورردى.

ايشه، شللى ي آغير بر صورتده تنقيد ايله باشلادى: «ديك كه بن كليه جك اولسه يدم او، سزى بودليقانى ايله يالكز بر اقه جقدى ... عقله صيغار شى دكل ... امان ياربى؟ ميس وارن بونلرى خبر آلسه عجبانه دير ... اودليقانى ده سزه سو كيلي هاريت ديه خطاب ايديورها؟ سزه بوكا سس چيقارميورسكز!» هوغ بر كزينتى تكليف ايدر ايتز ايلزا:

— ناصل اولور؟ ديبوردى؛ هاريت چوق يورغون، چوق مضطرب ... هوغ حيرتله سوراردى:

— هاريتمى؟ ... الله امانت! نه سى وار؟

— سيكيزلى پك فنا بر حالده؛ بونى فرق ايتهمك ايجون انسانك كور اوله سى لازم.

هاريت هوغه ايدومه نه نك حكيمانه نصيحتلرني (طوغرىسي هوغك بونلره پك احتياجي واردى!) اوقومق ايشته نجه ده ايلزا: «يوكسك سسله اوقومقى، هاريت؟ ديدى. يازواللى سيكيزلر كز نه اوله جق؟ ... امان ياربى! ... ميس وارن نه دير؟ ...»

او مدهش ايلزانك اوطه سنه قياندينى بر آندن استفاده ايدهر ك هوغ، هاريت يه يواشجه سوردى:

— الله عشقنه، بوميس وارنده كيم اوليور؟

— ايلزانك اك عزيز، اك صميمى دوستى ... اونك فكرينه بز چوق اهميت ويريرز.

— نه ايجون؟ نسى، تحصيل طولاييسيله اهميتلى بر كيمسه مى؟

— ميس وارنى؟ هيچ ده دكل! اوده، بزم كى، بر بار صاحبك قبرى. هوغ ايجنى چكوب كوزلرني يوقارى قالديردى.

— ايلزا اوطه سنده نه ياپيوركه؟ كتابى اوقيور؟

— خاير.

هاريت، سر توديع ايدر كى بر طورله هوغه اكيلدى و

— صاجلرني طارايور، ديدى.

— او حالده بز كيدلم، هاريت.

هاريت اولارد ايتدى اما صاجلر ك طارانه سى پك اوزون سورديكندن نهايت هوغه برقاج دقيقه رفاقت ايتمكه راضى اولدى.

هوغ، ايلك تشبثدن صوكره، اوصلى طورده جنى وعدنى طوتمشدى؛ هاريت بوكا هم ممنوندى، هم ده مايوس اولمشدى. فضيلتكارانه مقاومت قوتندن امين اولدينى ايجون اوقوتى بر تجربه ايتك ايتيورردى. كوپرينك اوزرنده هوغ طوردى. قبارمش ايرماق، فيريل فيريل دونن دورلو دورلويقينتيلرى فوق العاده برلرعتله سوروكه يوب كوتور يوردى.

— سو كيلي هاريت، ايلزاي بوسويه براقيويرسهك نه خوش اولور، دكلى؟ ... اوده، سياه صاجلر ايله، شو كيريش كى دوز طورور ... هم، امان ياربى! ميس وارن نه دير؟

هاريت باشنى چوپروب قهقهه ايله كولدى: هوغ مقدس برشى ايله الاى ايديبوردى اما جدأ چوق تحفدى.

— نه كوزل كوليورسكز ... صحت، نشته كوسترن بر كولوش، دير هاريت! قهرمان هاريت، مجادله نك ياقلاشديغنى حس ايتدى.

مترجمى: نور الله عطا

مدیر مسئول: فاروق نافز

استانبول — دولت مطبعه سى